

Заграй Тетяна Сергіївна, здобувач
навчально-наукового інституту № 4
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних
наук, доцент, завідувач кафедри
управління та роботи з персоналом
Національної академії внутрішніх справ
Доценко О. С.

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ ПОЛІЦІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Процес глобалізації та євроінтеграції, загострення внутрішньої соціально-політичної ситуації зумовили перехід від радянського минулого – української мілітаризованої системи органів внутрішніх справ – до Європейського майбутнього – створення органу, який повинен відповідати сучасним, демократичним, соціально-економічним і політичним реаліям.

Із прийняттям Закону України «Про національну поліцію» органи міліції було ліквідовано, а сфера їх компетенції перейшла до новоствореного Центрального органу виконавчої влади – Національної поліції.

Для ефективної роботи у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку, що є одним з основних завдань національної поліції відповідно до закону, питання відбору кадрів до нової поліції має стати головним. Тому особливе значення має узагальнення досвіду країн ЄС щодо процедури підбору кадрів до національних поліцейських структур.

Основними елементами системи професійної підготовки персоналу правоохоронних органів в країнах ЄС є: початкова підготовка, поточна службова підготовка, підвищення кваліфікації.

Система відбору на посади поліцейських закріплена у Законі України «Про національну поліцію». Вищезгаданий закон чітко визначає регламенти створення поліцейських комісій та етапи відбору кандидатів, які включають в себе: аналіз поданих документів; тестування; співбесіди та інші види оцінювання кандидатів.

Схожа система відбору поліцейських у Франції. При відборі кандидатів на службу до поліції та Національної

Жандармерії перш за все проводиться вивчення документів, які подає кандидат. Після цього проводиться перевірка фізичного та психічного стану кандидатів.

В подальшому просування по службі включає в себе підвищення в чині, звані чи ранзі, яке відбувається в основному після певного строку служби (2–5 років), а також по відборі і конкурсу чи за особливі заслуги.

Поліція Федеративної Республіки Німеччина входить до складу Міністерства внутрішніх справ, яке має компетенцію, значно ширшу від МВС інших країн і фактично контролює всі сфери внутрішнього життя країни. У відповідності до такої структури побудована і національна система відбору та підготовки кадрів поліції.

Підготовка нижчої ланки поліцейських здійснюється у Центрах підготовки та підвищення кваліфікації президій, орієнтована на слухачів із числа випускників шкіл віком від 16 до 24 років і триває 2,5 роки.

Підготовка офіцерів середньої ланки проходить комбіновано в Центрах підготовки та підвищення кваліфікації президій, Федеральній академії поліції міста Любек.

Підготовка офіцерів вищої ланки здійснюється в Академії підготовки керівного складу, яка знаходиться у місті Мюнстер.

Всі поліцейські під час проходження служби повинні навчатися для призначення на будь-які посади, за винятком вищих. Просування працівників по службових щаблях, переміщення з однієї посади на іншу, та перебування на одній посаді певний термін (2–4 роки), вимагає обов'язкове проходження курсу професійної підготовки.

Критерії відбору кандидатів на посади поліцейських в Федеративні Республіки Німеччина:

- відданість державі, відчуття відданості перед нею і готовність нести покарання в разі порушень під час служби;
- сприйняття своїх повноважень як певної місії направленої на укріплення держави та її престижу;
- прагнення до панування справедливості не сприйняття зла та криміналу в будь-яких проявах;
- вміння вірно підбирати та розставляти найближчих підлеглих, перетворювати їх в надійну кваліфіковану команду консультантів-виконавців.

Одним з основних напрямів вдосконалення Національної поліції України є зміна системи підготовки патрульної поліції Національної поліції України на основі аналізу діяльності поліції зарубіжних країн континентальної Європи. Короткий аналіз питань кадрової політики в діяльності поліцейських показав, що:

- відбір на службу до поліції у країнах Західної Європи є прискіпливим та багатоступеневим і на посади в поліцію призначаються особи, які отримують найвищі бали при проведенні конкурсів;

- особлива увага приділена формуванню кадрового резерву на заміщення посад середнього начальницького складу. В поліції країн Західної Європи формується необхідність для кожного поліцейського підвищувати свій професійний рівень, адже без його підвищення та відповідного ставлення до виконання своїх службових обов'язків поліцейський може бути звільненим;

- просування по службі в країнах Західної Європи повинне передувати навчання, при цьому чим вищу посаду кандидат повинен займати тим довший термін він повинен навчатися.

Таким чином, система підготовки персоналу правоохоронних органів європейських країн є достатньо ефективною, запозичення їх досвіду Україною створить позитивну мотивацію персоналу щодо постійного підвищення рівня професійної майстерності поліцейських.